

[Malchau.]

tvivl om, at den knap, som man har syet fast med denne tråd, vil falde af, blot man ser på den. Jeg finder, det er ganske skandaløst at byde soldaterne noget sådant, og det er også misbrug af statens midler; jeg kunne også godt lide at vide, hvem der har ansvaret for det. Jeg er ikke nogen ynder af kineseri, men jeg tror i hvert tilfælde, at kinesertråd ville være bedre at sy knapperne i med end dette stads her.

Jeg vil da henstille til den højtærede forsvarsminister, at han, hvis han får en ledig stund i sin juleferie, vil prøve på at trævle dette garn op og se, hvad det kan bruges til. Min kone ville i hvert tilfælde ikke anvende det. Det kan måske nu til jul bruges til at hænge kræmmerhuse og hjerter op på juletræet med, men i hvert tilfælde kan det ikke anvendes som sytråd for soldaterne. Jeg vil tillade mig at beholde et stykke af det som et slags souvenir, og resten vil jeg så tilbagelevere hæren gennem den højtærede forsvarsminister.

P. N. Petersen (Røje): Der er nu forløbet 4½ år siden Tysklands sammenbrud og Danmarks befrielse fra den tyske besættelse, og endnu har vi ikke fået en ny forsvarsordning for Danmarks vedkommende, hvorfor forsvarsministeren må administrere sit høje embede ved hjælp af militære bemyndigelseslove.

Det er noget, der siger sig selv, at ordningen af 1937, der var tilvejebragt under de forudsætninger, der rådede i verden i tiden mellem de to krige, ikke vil være anvendelig under de gennemgribende forandrede forhold, som den sidste verdenskrig førte med sig ude i den store verden. Derfor var det ganske simpelt nødvendigt, at der snarest muligt efter ophøret af den tyske besættelse blev gennemført en lovgivning, der bemyndigede forsvarsministeren til at afvige fra den gældende ordning af 1937.

Forsåvidt var alt såre godt, hvis der indenfor en rimelig tid kunne tilvejebringes en nyordning af vort militærvæsen, der virker som et stort sugerør, og som suger det bedste af vor folkelige og økonomiske livskraft til sig. Jeg indser meget vel, at det til dato ikke har været muligt at gennemføre en endelig ordning, da forholdene ude i verden endnu langt fra er afklaret, men der burde have været tilstræbt gennemført en midlertidig ordning, efter hvilken rigsdagen og offentligheden på normal vis havde indseende med, hvordan de uhyre millionbeløb, der her er tale om, bliver anvendt.

Det er jo ikke let på nærværende tids-

punkt at sige noget bestemt om, hvad de militære udgifter vil beløbe sig til for indeværende finansår, men efter hvad der foreligger, vil der ved udgangen af dette finansår være anvendt 1 milliard og 300 mill. kr. siden Danmarks befrielse i 1945, altsammen ifølge bemyndigelseslov til de respektive højtærede forsvarsministre, der altså ikke med rette kan klage over manglende tillid hos rigsdagen. Selvom disse bemyndigelseslove forudsætter, at finansudvalget har indseende med indkøbet af krigsmateriel, er der her kun tale om forholdsvis beskedne beløb af de samlede militære udgifter.

Men vi fik altså ingen midlertidig ordning og må derfor køre videre med bemyndigelseslove, der forlener den højtærede forsvarsminister med en magtstilling både teknisk og finansielt, der savner sit sidestykke i vor forfatnings hundredårige historie, og vi må derfor regne med de givne forhold. Jeg vil gerne understrege, at det til dato ikke har været muligt at gennemføre en endelig ordning af vort militærvæsen alene af den grund, at de storpolitiske forhold ude i verden atter og atter har skiftet karakter. En tid så det ud til, at de tre nordiske lande havde mulighed for at koordinere de militære kræfter og ressourcer, de forskellige lande har til rådighed, men snart viste det sig, at denne smukke udsigt kun var et fata morgana, der pludselig fortonede sig oppe i de blå luftlag.

Den afgørende ændring i den militærpolitiske situation indtraf imidlertid for vort vedkommende, da Danmark tiltrådte Atlantpagten med de forpligtelser, der følger af denne beslutning, og som ingen i dag er i stand til at overse. Jeg skal ikke ved denne lejlighed fordybe mig i betragtninger over de følger, der kan flyde af denne skæbnesvangre beslutning, der har lænket os til en bestemt magtgruppe i 20 år. Jeg har givet udtryk for mine synspunkter i så henseende, da forslaget om tilslutning til Atlantpagten var til første behandling her i det høje ting i sin tid. Disse synspunkter er ikke blevet svækket i den tid, der er forløbet siden da, tværtimod. Jeg vil derfor ikke under disse omstændigheder have medansvaret for en fortsættelse af en militær bemyndigelseslovgivning og kan heller ikke give tilsagn om mit partis støtte til gennemførelsen af det foreliggende lovforslag.

Chr. Nielsen: Som for et år siden må jeg også i dag anbefale at stemme imod den militære bemyndigelseslov. Den periode, vi har gennemlevet, siden rigsdagen sidst vedtog forlængelsen af denne lov, har jo været